

Täysistunto

Keskiviikko 26.3.2025 klo 14.00—18.51

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työsuojelun yhteistoimintahenkilöiden rekisteröinnistä sekä työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain 47 §:n ja panostajalain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 200/2024 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 2/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Käsittelyn pohjana on työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietintö TyVM 2/2025 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelu alkaa. Edustaja Lyly, esittelypuheenvuoro, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.14 **Lauri Lyly sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Esittelen nyt valiokunnan varapuheenjohtajana työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietinnön koskien hallituksen esitystä 200/2024 eduskunnalle laiksi työsuojelun yhteistoimintahenkilöiden rekisteröinnistä sekä työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain 47 §:n ja panostajalain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki työsuojelun yhteistoimintahenkilöiden rekisteröinnistä sekä muutettavaksi työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annettua lakia ja panostajalakia. Työsuojeluhenkilöstörekisteristä annettu laki kumottaisiin.

Työsuojelun yhteistoimintahenkilöitä koskevien tietojen rekisteröinti- ja luovutustehtävä siirrettäisiin sosiaali- ja terveysministeriöltä työmarkkinajärjestöjen yhdistykselle Työturvallisuuskeskukselle, koska ministeriö ei ole tarkoituksenmukaisin taho toimivan rekisterin pitäjänä.

Hallituksen esityksellä on pääasiassa säädöshuollolliset tavoitteet. Lisäksi ehdotetun työsuojelun yhteistoimintahenkilöiden rekisteröinnistä annettavan lain tavoitteena on työsuojelun edistäminen.

Ehdotettavan uuden lain keskeisimpänä sisältönä olisi työnantajan velvollisuus ilmoittaa työpaikan työsuojelun yhteistoimintahenkilöitä koskevia tietoja Työturvallisuuskeskuksen rekisteriin ja ilmoitettujen tietojen luovuttaminen työsuojelua edistäviin tarkoituksiin. Ilmoitusvelvollisuus ei koskisi muun muassa pienten työpaikkojen työnantajia, mutta heilläkin olisi mahdollisuus tehdä ilmoitus.

Panostajalain soveltamisalan rajauksia muutettaisiin. Lain soveltamisalasta poistettaisiin muun muassa Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen virkatehtävät. Lisäksi panostajalain muutoksenhakusäännöstä muutettaisiin uudistuneen yleislainsäädännön vuoksi. Panostajalakiin esitetään myös teknisiä muutoksia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 30/2025 vp

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta pitää esitystä tarkoituksenmukaisena ja puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

Esityksen mukaan työnantajan velvollisuus ilmoittaa tietoja edellyttää muun muassa, että työpaikalla on valittu työsuojeluvaltuutettu ja että työnantaja teettää henkilöstöllä työtä työpaikalla yli 50 kalenteripäivänä ja että työpaikan henkilöstöön kuuluu vähintään kymmenen henkilöä. Jos näistä jokin ei täyty, työnantajalla ei ole ilmoitusvelvollisuutta kyseisen työpaikan osalta. Hallituksen esityksen mukaan ilmoitusvelvollisuuden edellytysten tarkoitus on vähentää sekä työnantajan että Työturvallisuuskeskuksen hallinnollista taakkaa. Työturvallisuuskeskukselle ei esitetä tehtävään lisäresursseja. Kalenteripäiviä koskevan rajauksen on lisäksi tarkoitus estää nopeasti vanhenevien työsuojelun yhteistoimintahenkilöitä koskevien tietojen päätyminen rekisteriin.

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta pitää ehdotettuja ilmoitusvelvollisuuden rajoituksia perusteltuina hallituksen esityksessä kuvatuista ja valiokunnan asiantuntijakuulemisissa esiin tulleista syistä. Valiokunta pitää tärkeänä, että ilmoitusvelvollisuuden laajuus ja Työturvallisuuskeskuksen resurssit ovat oikein mitoitettut suhteessa toisiinsa. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta korostaa työturvallisuuden ja sitä koskevan tiedon levittämisen tärkeyttä. Valiokunta kannattaa hallituksen esityksessä omaksuttua mahdollistavaa sääntelyratkaisua, jolla velvollisuutta rajataan hallinnollisen taakan vähentämiseksi ja joka myös tarjoaa työnantajille mahdollisuuden tietojen ilmoittamiseen kaikilta työpaikoilta.

Valiokunnan päätösehdotus on, että eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 200/2024 sisältyvät 1.—3. lakiehdotuksen. Valiokunnan mietintö oli yksimielinen.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitokset esittelystä. — Ja sitten edustaja Suhonen.

17.19 Timo Suhonen sd: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että työsuojelun yhteistoimintahenkilöitä koskevien tietojen rekisteröinti- ja luovutustehtävä siirretään sosiaali- ja terveysministeriöltä Työturvallisuuskeskukselle. Tietojen ilmoittamisesta ja luovuttamisesta ehdotetaan säädettävän nykyistä tarkemmin. Esityksen mukaan työnantajan velvollisuus ilmoittaa tietoja edellyttää muun muassa, että työpaikalla on valittu työsuojeluvaltuutettu, että työnantaja teettää henkilöstöllä työtä työpaikalla yli 50 kalenteripäivänä ja että työpaikan henkilöstöön kuuluu vähintään kymmenen henkilöä. Jos näistä jokin ei täyty, työnantajalla ei ole ilmoitusvelvollisuutta kyseisen työpaikan osalta.

Arvoisa puhemies! Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan asiantuntijakuulemisissa on tuotu esiin, että alle kymmenen henkilöä työllistävästä noin 230 000 työnantajasta vain noin kolme prosenttia on nykyisin ilmoittanut tietoja rekisteriin, ja tähän on tietysti huolestuttava tieto.

Uuteen lakiin työsuojelun yhteistoimintahenkilöiden rekisteröinnistä ehdotetaan myös vapaaehtoista tietojen ilmoittamista koskevaa sääntelyä. Ehdotettujen säännösten mukaan rekisteriin on mahdollista ilmoittaa tietoja myös muilta kuin velvoitteen piirissä olevilta työpaikoilta ja myös muiden työsuojelun yhteistoimintahenkilöiden tietoja kuin mitä velvoite koskee. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta korostaa työturvallisuuden ja sitä koskevan tiedon levittämisen tärkeyttä. On tärkeää tarjota työnantajalle mahdollisuus ilmoittaa tietoja kaikilta työpaikoilta, ja on tietysti kaikkien etu, että näitä tietoja työturvallisuuden osalta olisi laajasti käytettävissä. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 30/2025 vp

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lyly.

17.20 Lauri Lyly sd: Arvoisa rouva puhemies! Hieman täydennystä tuohon mietinnön taustaan.

Meillä oli aika paljon keskustelua siitä, kun tämä kymmenen henkilön raja oli täällä lainsäädännössä otettu käyttöön — tämä on ollut käytäntönä Työturvallisuuskeskukseen tehdyissä ilmoituksissa. Se kymmenen henkilön raja tulee siitä, että sellaisilla työpaikoilla on oikeus valita työsuojeluvaltuutettu ja alle kymmenen henkilön työpaikoissa tämä on mahdollista. Tässä yhteydessä oltaisiin ehkä lähdetty siitä, että kaikkien niiden, joissa työsuojeluvaltuutettu on valittu, olisi hyvä siitä ilmoittaa — mutta nyt se jäi vapaaehtoiseksi alle kymmenen henkilön työpaikoissa — ja toivon, että niin tulee käymään. Myöskään kaikista yli kymmenen henkilön työpaikoista ilmoitusta ei ole kaikista tullut tähänkään asti. Sen takia toivon, että tämä lainsäädäntö nyt, kun tämä selkiytyy tällaiseen tilanteeseen, tuo mukanaan sen, että kaikilta yli kymmenen henkilön työpaikoilta tulee ilmoitukset ja niissä valitaan työsuojeluvaltuutettu, koska nimenomaan nyt tässä on kysymys työsuojelutoiminnan edistämisestä, tiedon levittämisestä työpaikoille, ja niitä työpaikkoja on paljon.

Sitten kun katsotaan tätä kokonaisuutta niissä alle kymmenen henkilön työpaikoissa, niin siellä on semmoiset noin 200 000—300 000 henkilöä, vähän riippuu laskentatavasta, jotka ovat niissä alle kymmenen henkilön työpaikoissa palveluksessa, ja sitten yli kymmenen henkilön työpaikoissa yksityisellä sektorilla on noin 1 200 000. Eli tämä koskee kyllä isoa osaa palkansaajakunnasta tässä mielessä. Sitten oma lukunsa on vielä julkinen puoli. Näitä työpaikkoja, kun näistä määristä puhutaan, on noin 20 000 yritystä, mutta niillä isommilla yrityksillä on useampia työpaikkoja ja toimipisteitä, puhutaan noin 50 000 työpaikan määrästä noin karkeasti ottaen. Eli siis tämä tiedon levittämisen määrä on aika iso.

Kun Työturvallisuuskeskus on työmarkkinajärjestöjen keskinäinen yhdistys, joka edistää työsuojelua, niin nyt heillä on avaimet käsissään, että tämä työsuojelutieto leviäisi hyvin työpaikoille, koska se on kaikkien etu, että me pystytään tätä työsuojelutyötä viemään eteenpäin. Jokainen työsuojeluongelma on huono juttu, erityisesti, jos tapahtuu tällaisia työpaikkaonnettomuuksia ja muita. Kaikki ne ovat meille tärkeitä torjunta-asioita.

Eli tässä ollaan tekemässä hyvää asiaa, ja nyt katsotaan, miten tämä sitten uudessa paikassa tulee toimimaan. — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 200/2024 vp sisältyvien 1.—3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.